

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของพยาธิใบไม้ตับออสทอร์คิส วิเวอริรินิ ด้วยวิธีคาโตนิกสเมียร์ และศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตัวต่อการป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับของประชากรในจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 510 คน เป็นเพศชาย 242 คน และหญิง 268 คน แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาธิใบไม้ตับ ส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจากอาสาสมัครสาธารณสุข ส่วนสื่อสารมวลชน คือ โทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างมีประวัติตรวจอุจจาระหาไข่พยาธิใบไม้ตับ คิดเป็น 72.55% มีประวัติการติดพยาธิใบไม้ตับ 17.04% และเคยใช้ยาถ่ายพยาธิ praziquantel 43.24% ผลการตรวจหาไข่พยาธิใบไม้ตับ พบการติดเชื้อทั้งหมด 33 ราย คิดเป็น 6.47% การติดเชื้อในเพศชาย (6.61%) และหญิง (6.32%) พบมากในกลุ่มอายุ 61-70 และ 71-80 ปี อาชีพเกษตรกร และจบระดับประถมศึกษา พบมากในอำเภอท่าตูมและสังขะ คิดเป็น 16.67% กลุ่มอายุ 61-70 และ 71-80 ปี อาชีพเกษตรกร และจบระดับประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้รู้ที่ระดับมาก (mean=9.81, SD = 1.01) ร้อยละ 84.72 ระดับทัศนคติอยู่ที่ปานกลาง (mean=8.52, SD=1.04) ร้อยละ 41.18 การปฏิบัติตัวอยู่ระดับดี (mean=8.57, SD=0.55) ร้อยละ 45.35 จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าประชาชนในชนบทของจังหวัดสุรินทร์ยังคงมีการติดเชื้อ จำเป็นที่จะต้องมีการให้สุขศึกษาและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเร่งด่วน

Abstract

This study aimed to determine the prevalence of liver fluke, *Opisthorchis viverrini* by using Kato thick smear and study on knowledge, attitude, and practice regarding to prevention and control of liver fluke among people of Surin province. The results reveal that 510 participants were 242 males and 268 females. The majorities of information resources regarding prevention and control of liver fluke were village health volunteer and television. They had the past histories with stool examination 72.55%, opisthorchiasis 17.04%, and praziquantel used 43.24%. Of 33 (6.47%) participants were infected with *O. viverrini*, identified to male (6.61%) and female (6.32%). The majorities of infection were found in age group 61-70 and 71-80 years old, agriculture, and primary school. TaTum and SangKa districts were the highest of infection. In addition, age group 61-70 and 71-80 years old, agriculture, and primary school were associated to liver fluke infection. Participants had a high level of knowledge (mean=9.81, SD = 1.01) 84.72%, good levels of attitude (mean=8.52, SD=1.04) 41.18%, and practice (mean=8.57, SD= 0.55) 45.35% regarding to liver fluke prevention and control. This study indicates that people are infected with liver fluke; therefore, health education and modification are needed urgent required in these rural communities.